

АЛМАТЫ КІТАП

МАТЕМАТИКА

№4 жұмыс дәптері

Blank white rectangular area with four horizontal lines for writing.

3

СЫНЫП

Ә. Б. Ақпаева, Л. А. Лебедева
М. Ж. Мыңжасарова

МАТЕМАТИКА

№ 4-жұмыс дәптері

Көру қабілеті бұзылған (нашар көретін)
балаларға арналған арнайы жалпы білім
беретін мектептердің (сыныптардың)
3-сыныбына арналған

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігінің
тапсырысы бойынша

Алматы
2020

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1я72
А 37

Шартты белгілер:

– жетістіктер жолағы

– бағалау критерийі

Төмендегі оқу басылымы бойынша басылады:
Ақпаева Ә. Б. т.б.

А37 Математика. Жалпы білім беретін мектептің 3-сынып оқушыларына арналған № 2-жұмыс дәптері. 4-бөлімді. / Ә. Б. Ақпаева, Л. А. Лебедева, М. Ж. Мыңжасарова. – Алматы: Алматыкітап баспасы, 2018. – 72 бет; суретті.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің тапсырысы бойынша «ӘБЕО орталығы» ЖШС-інде үлкейтілген қаріпке бейімделген. 8-бөлімді. / 4-бөлім. – Алматы, 2020. – 72 б.

ISBN 978-601-249-920-9
4-бөлім. – 72 б.
ISBN 978-601-347-015-3

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1я72

ISBN 978-601-249-920-9 (4-бөлім)
ISBN 978-601-347-015-3 (Жалпы)

© Ақпаева Ә. Б., Лебедева Л. А.,
Мыңжасарова М.Ж., мәтіні, 2018
© «Алматыкітап баспасы» ЖШС, 2018

Қымбатты дос!

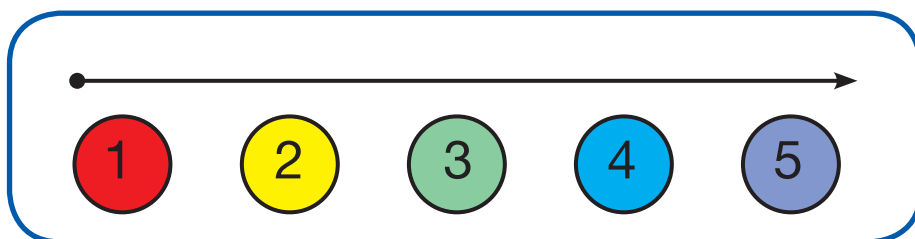
Бұл жұмыс дәптері математика сабағында алған білімдеріңді пысықтауға көмектеседі.

Осы дәптерден өзіңе таныс және жаңа тапсырмалар түрін кездестіресің. Өзіңнің жетістіктеріңді бағалауды үйренесің. Ол үшін әрбір сабақтың тапсырмаларын орындап, бағалауға тиіссің. Егер тапсырманы жеңіл орындасаң, оны жолдастарыңа түсіндір. Егер тапсырманы орындау қиын болса, онда оны қайта шығарып көр.

Оқу бөлімдері мен әр тоқсанның мақсатына жеткеніңді немесе жете алмағаныңды біле аласың. Міндетті түрде жіберілген қате бойынша жұмыс жүргіз.

Өз-өзіңді бағалау үшін өзіңе таныс жетістіктер жолағын пайдалан. Ол үшін берілген дөңгелектерді боя.

- 1-дөңгелек – «білмеймін»;
- 2-дөңгелек – «білемін»;
- 3-ші – «түсінемін»;
- 4-ші – «түсінемін және қолданамын»;
- 5-ші – «басқаға үйрете аламын».

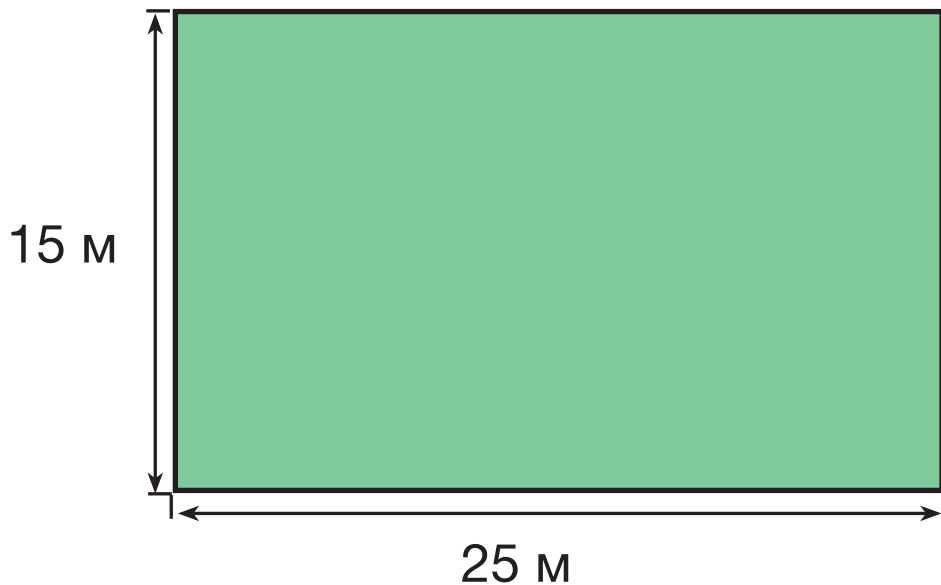

Біз, оқулық авторлары, саған оқуда табыс тілей отырып, математиканы сүйіп оқуыңды қалаймыз.

2В. АУДАН. ШАМАЛАР

Өздік жұмысқа берілген тапсырмалар

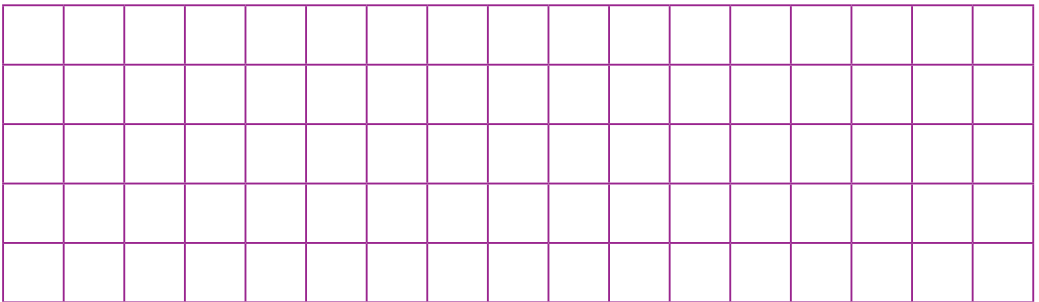
Бұл – учаскенің жоспары. Берілген учаскенің периметрін есепте.

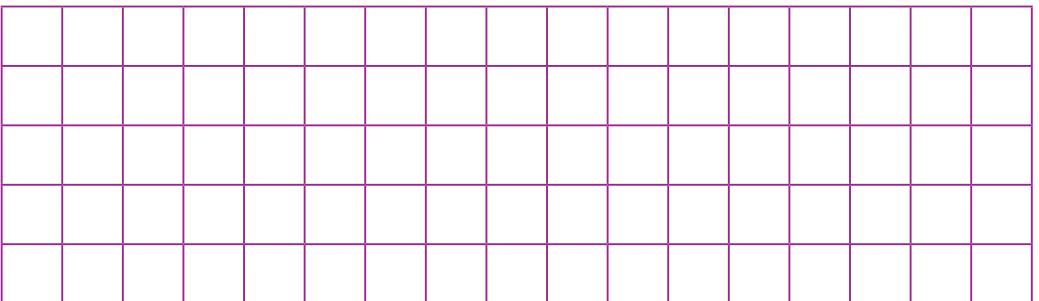
60

Есептер шығару. Шамаларға амалдар қолдану

1. Тіктөртбұрыштың ауданы – 20 дм^2 , ұзындығы 5 дм . Оның енін тап. Сантиметрмен өрнекте.

2. Шаршының ауданы – 81 дм^2 . Қабырғаларының ұзындығын тап. Жауапты сантиметрмен өрнекте.

3. Салыстыр.

$$5 \text{ дм}^2 + 6 \text{ дм}^2 \square 70 \text{ см}^2$$

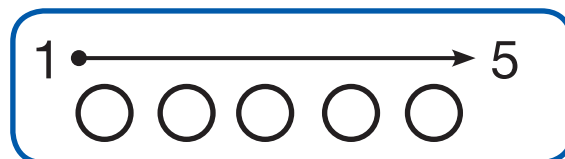
$$8 \text{ м}^2 + 2 \text{ м}^2 \square 1000 \text{ дм}^2$$

М

Мен:

- ауданы мен белгілі қабырғасы бойынша тіктөртбұрыштың қабырғасын табуға берілетін есептерді шығаруды;
- өзара белгісіз қатынастары негізінде ұзындық бірліктерін **см**, **дм**-ге, ауданын **см²**, **дм²**, **м²**-қа түрлендіруді;
- см**, **дм**, **м**, **см²**, **дм²**, **м²** өлшемдерінің мәндерін салыстыруды және оларға амалдар қолдануды білемін.

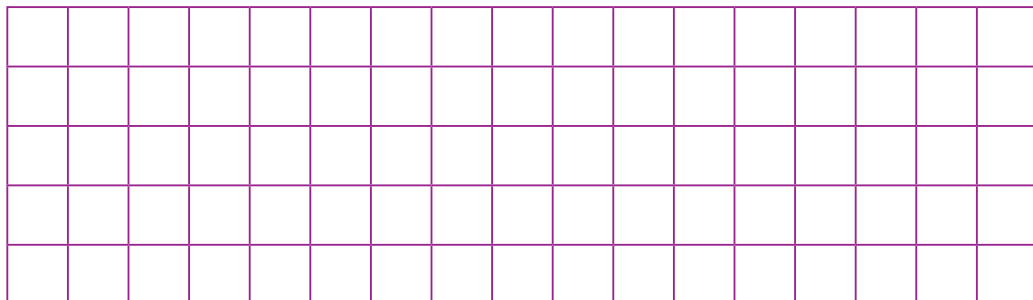

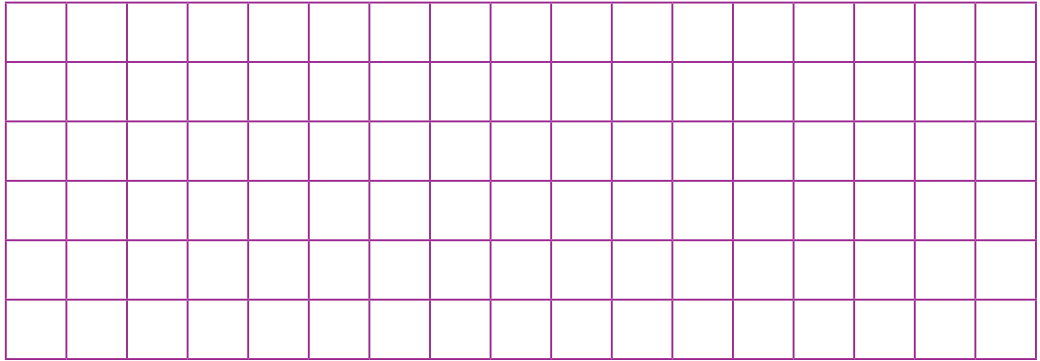
61

Километр. Миллиметр

Ұзындықты километрмен өрнекте. Өсу ретімен қайта жаз. Нұра өзенінің Қазақстан жеріндегі ұзындығы Іле өзенінің ұзындығынан қанша артық екенін тап. Іле өзенінің ұзындығы Талас өзенінің ұзындығынан қанша артық?

Өзен атаулары	Қазақстан жеріндегі ұзындығы	
☐ Талас	453 000 м	<input type="text"/> км
☐ Іле	815 000 м	<input type="text"/> км
☐ Нұра	978 000 м	<input type="text"/> км

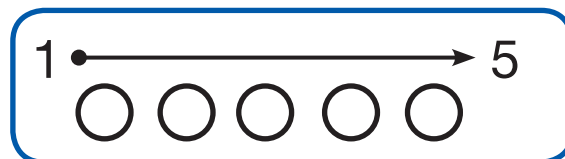

М

Мен:

- см, дм, м, км** бірліктерін пайдалана отырып, шамалар өлшемімен есептеулер жүргізуді;
- см, дм, м, км** шамаларының мәндерін салыстыруды және оларға амалдар қолдануды;
- см, дм, м, км** ұзындық бірліктерін олардың өзара қатысы негізінде түрлендіруді білемін.

ә) Көрсетілген өлшем бірліктеріне өрнекте.

$$6 \text{ т} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ кг}$$

$$8 \text{ кг} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ г}$$

$$20 \text{ 000 г} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ кг}$$

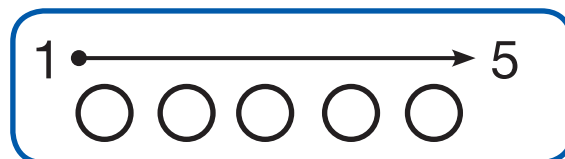
$$300 \text{ 000 кг} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ т}$$

М

Мен:

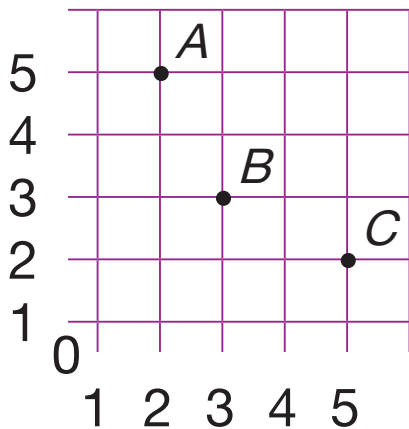
- г, кг, ц, т шамаларының мәнін салыстыруды және олармен амалдар орындауды;
- г, кг, ц, т масса бірліктерін олардың өзара қатысы негізінде түрлендіруді білемін.

63

Координаталар нүктесі және қозғалыс бағыты

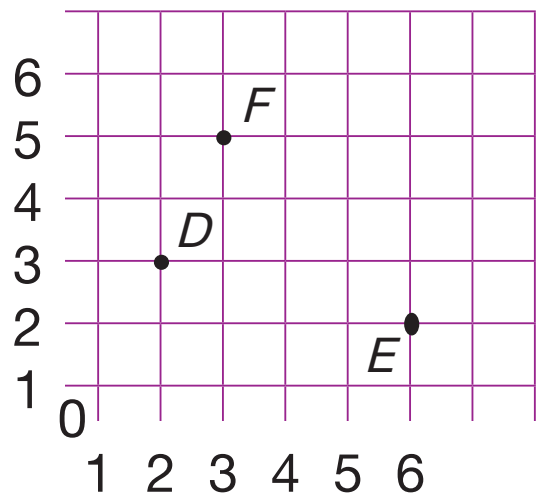
Әріптердің координаталарын анықта:

A (____, ____)

B (____, ____)

C (____, ____)

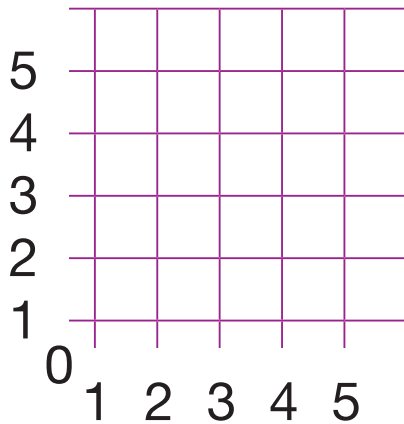

D (____, ____)

E (____, ____)

F (____, ____)

N нүктесін белгіле. Оның координатасын жаз.

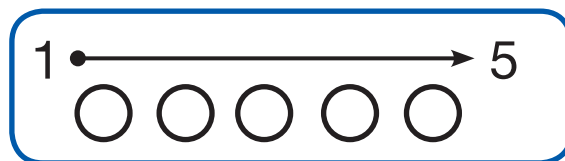
$N(\underline{\quad}, \underline{\quad})$

M

Мен:

- нүктелердің координаталарын жазуды;
- бір-біріне қатысына қарай нүктелердің орналасуын анықтауды білемін.

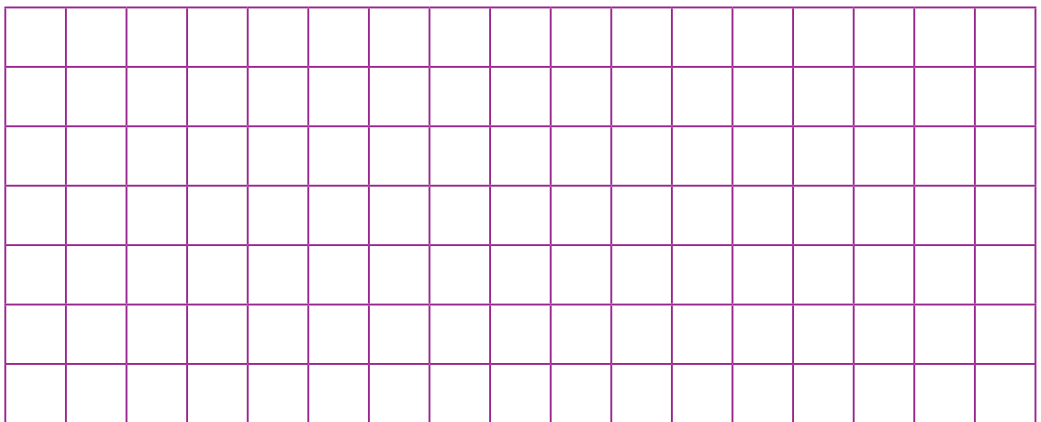
64

Есептер шығару

Кесте бойынша есеп құрастырып, оны шығар.

a)

	<i>a</i> (ені)	<i>b</i> (ұзындығы)	<i>S</i> (ауданы)
I тіктөрт- бұрыш	бірдей	8 см	? см ²
II тіктөрт- бұрыш		9 см	36 м ²

ә)

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>S</i>
I тіктөртбұрыш	6 см	4 см	бірдей
II тіктөртбұрыш	? см	3 см	

M

Мен:

- шамалар арасындағы байланысқа берілген есептерді талдауды, шығаруды, жазуды;
- ауданы бойынша тіктөртбұрыштың қабырғаларын табуды;
- қабырғалары бойынша тіктөртбұрыштың ауданын табуды білемін.

БІЛУ																																																																																																																																																																	
<p>Тіктөрт- бұрыш пен шаршының ауданын қалай табу керектігін білемін.</p>	<p>Тіктөртбұрыш пен шаршы- ның ауданын табуға ар- налған формуланы жаз.</p> <p>$S_{\text{тік т.}} =$</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 40px;"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <p>$S_{\text{шаршы}} =$</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 40px;"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																																																																																																																																																																

ТҮСІНУ

Тіктөрт-
бұрыштың
және шар-
шының
ауданын
табуға
арналған
форму-
лалар-
ды қалай
қолдану
керектігін
түсіндім.

Есепте. Формулаларды жаз.

	Ұзын- дығы	Ені	S
1-фигура	9 см	?	63 см ²
2-фигура	?	8 м	64 м ²

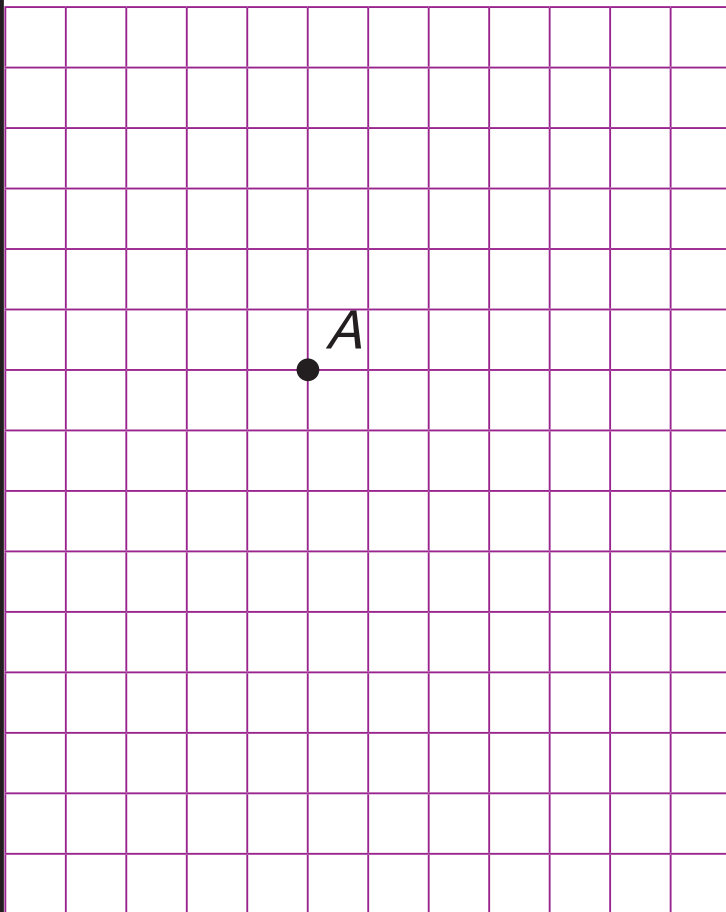
ҚОЛДАНУ

А нүктесінен ұзындығы
30мм болатын кесінді сыз.
Оның ұштарын А және В
әріптерімен белгіле.

ҚОЛДАНУ

Берілген өлшем бойынша фигураларды құралдардың көмегімен сала аламын.

A нүктесінен радиусы кесіндінің ұзындығына тең шеңбер сыз.

ТАЛДАУ

Тіктөртбұрыштың (шаршының) қабырғалары мен ауданын табуға берілген есептерді талдап, шығара аламын.

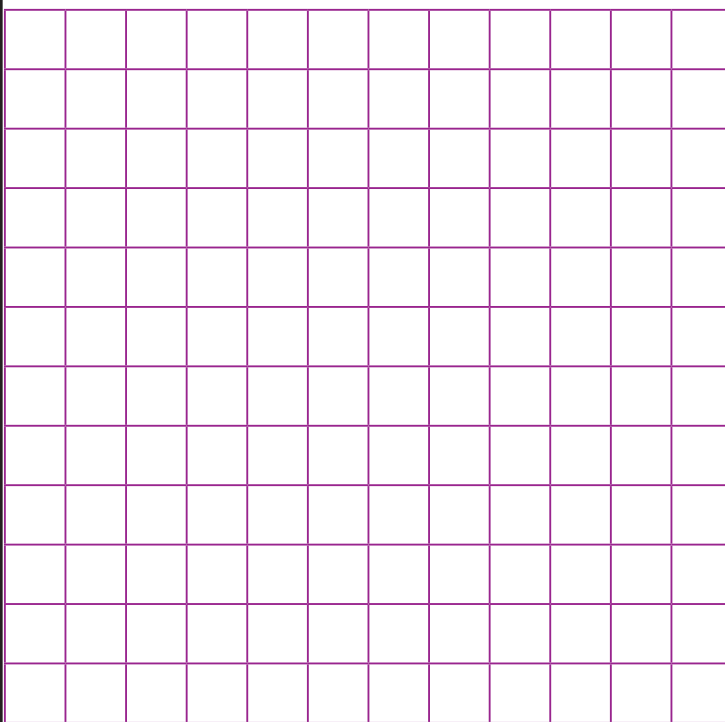
Тіктөртбұрыштардың ауданына қара. Мүмкін нұсқаларды жаз. Бұлардың ішінде шаршы бар ма?

	Ұзындығы	Ені	S
1-фигура	? см	? см	12 см ²
2-фигура	? см	? см	14 см ²
3-фигура	? см	? см	16 см ²

ЖИНАҚТАУ

Тікбұрышты үшбұрыштың ауданын таба аламын.

Ұзындығы 6 см және ені 3 см болатын тіктөртбұрыш сал. Оны бірдей екі тікбұрышты үшбұрышқа бөл. Әрбір тікбұрышты үшбұрыштың ауданын тап. Неге бірдей нәтиже алынғанын түсіндір.

БАҒАЛАУ

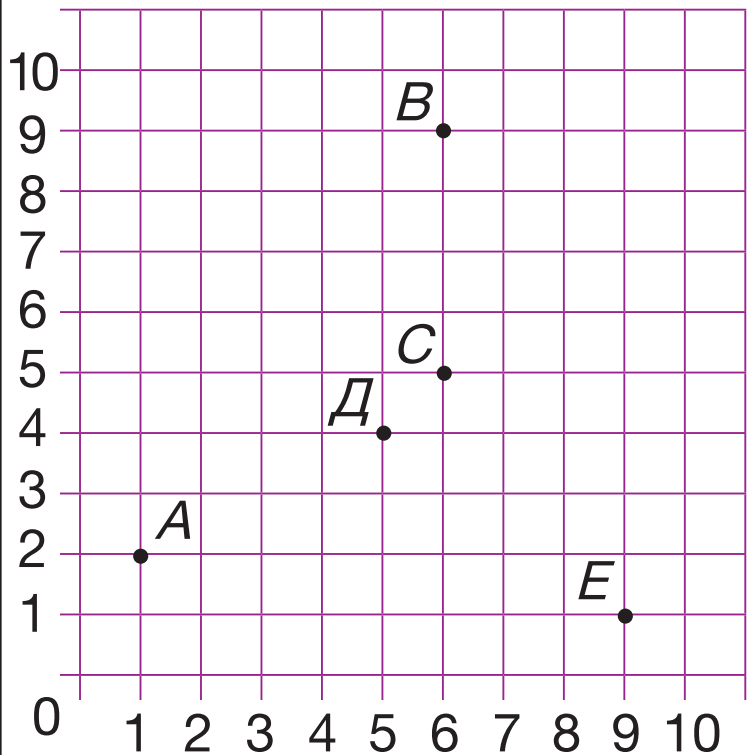
Жазықтағы нүктелердің дұрыс орналасқандығын тексере аламын.

Нүктелер дұрыс орналасқан ба? Тексер.

(10,3), (3,1), (7,7), (6,3), (2,7),

(9,1), (1,3), (6,5), (5,4), (6,10).

Қатесін түзе.

2С. АУЫЗША КӨБЕЙТУ ЖӘНЕ БӨЛУ

Өздік жұмысқа берілген тапсырмалар

1. Салыстыр.

$$80 : 10 + 9 \square 90 : 10 - 1$$

$$200 \cdot 3 + 10 \square 600 : 3 : 10$$

$$10 \cdot 10 - 87 \square 100 \cdot 1 - 86$$

$$200 \cdot 4 + 17 \square 300 \cdot 2 + 128$$

$$300 : 3 - 14 \square 400 : 2 - 48$$

$$500 : 5 + 100 \square 600 : 3$$

2. Есепте.

$$80 : 10 + 60 : 6 = \square \square$$

$$3 \cdot 100 + 800 : 10 = \square \square \square$$

$$(5 + 95) \cdot (34 - 30) = \square \square \square$$

$$900 : 100 + 800 : 8 = \square \square \square$$

$$5 \cdot 6 \cdot 10 + 25 \cdot 10 : 50 = \square \square \square$$

$$(35 + 65) \cdot 4 + 10 \cdot 2 = \square \square \square$$

3. Есепті ауызша шығар. Жауабын жаз.

Баққа әр қатарға 10 көшеттен отырғызылды. Алмаағаш – 9 қатар, алмұртағашы – 8 қатар. Барлығы қанша көшет отырғызылды?

4. Кестені толтыр.

а)

Көбейткіш	20	1	30	300	500	50	200	3
Көбейткіш	4	500	3		2		4	
Көбейтіндінің мәні				900		500		300

ә)

Бөлінгіш	800	900	80	90	400	40	600	60
Бөлгіш	8			9	4			6
Бөліндінің мәні		9	8			4	6	

5. Есептеп, жауабын сандықшадан тап.

$$(20 + 400) : 6 = \square \square$$

$$(400 - 40) : 60 = \square$$

$$7 \cdot (800 - 750) = \square \square \square$$

$$1000 - 500 \cdot 2 = \square$$

$$320 : 8 + 200 = \square \square \square$$

$$360 : 6 + 840 = \square \square \square$$

$$(50 + 150) : 5 = \square \square$$

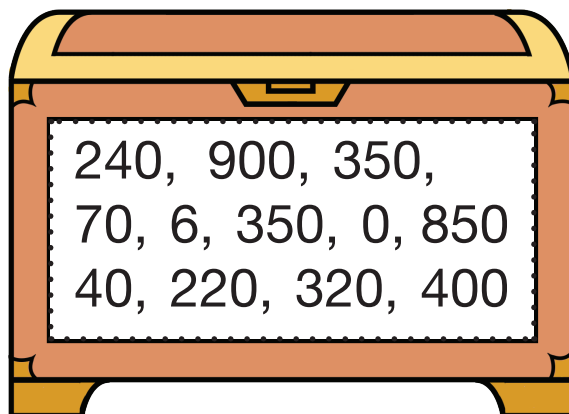
$$170 + 150 : 3 = \square \square \square$$

$$40 \cdot 6 + 640 : 8 = \square \square \square$$

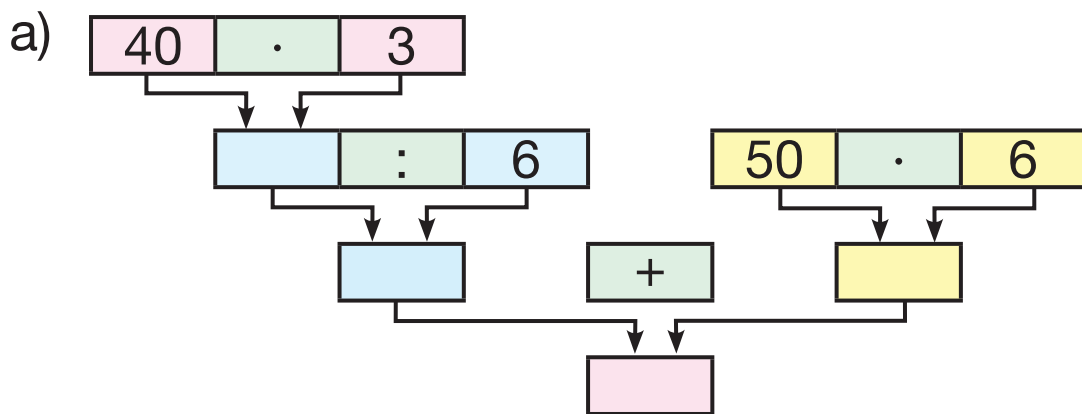
$$50 \cdot (30 - 22) = \square \square \square$$

$$560 : 8 \cdot 5 = \square \square \square$$

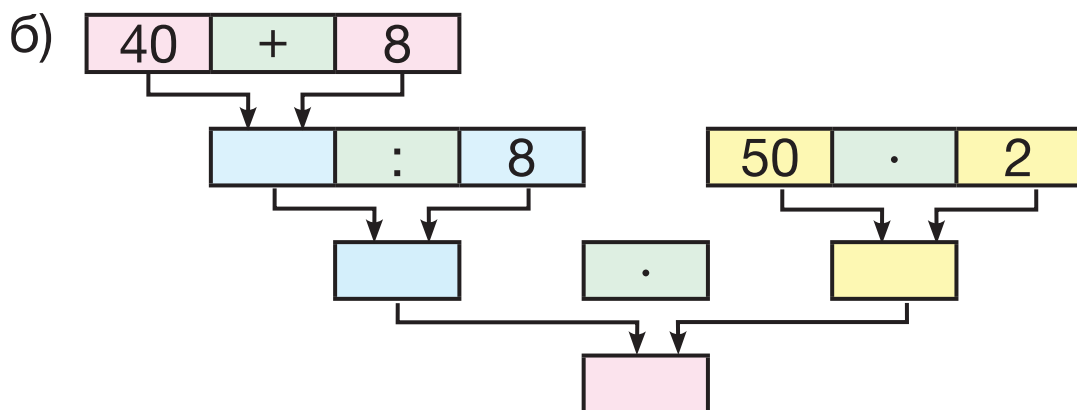
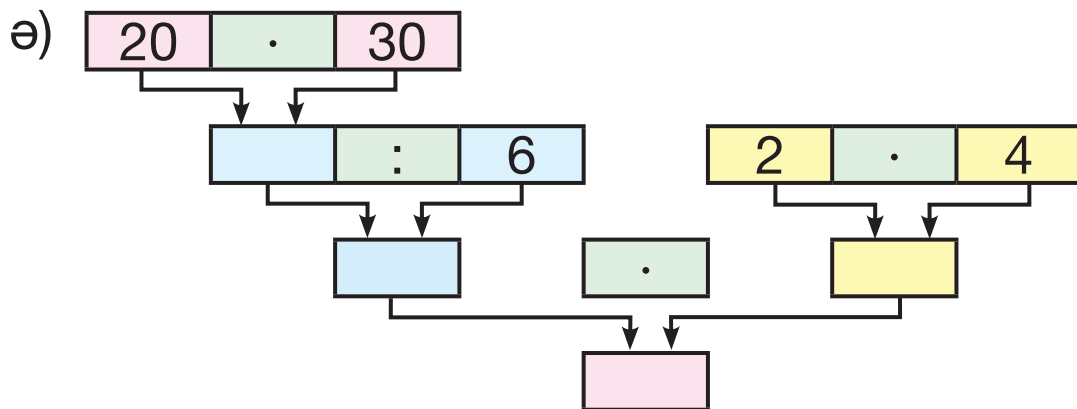
$$180 : 6 + 820 = \square \square \square$$

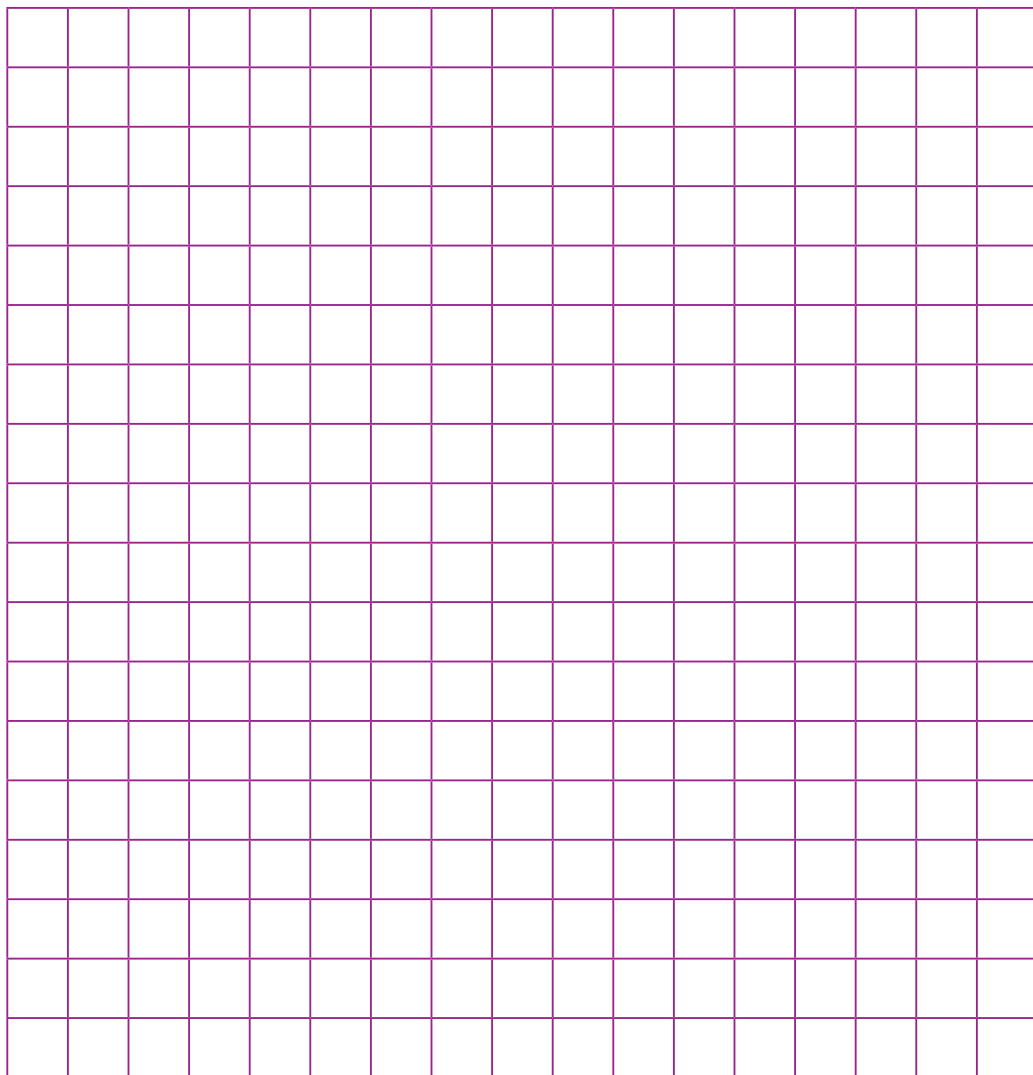
6. Сұлба бойынша өрнектер құрастыр.

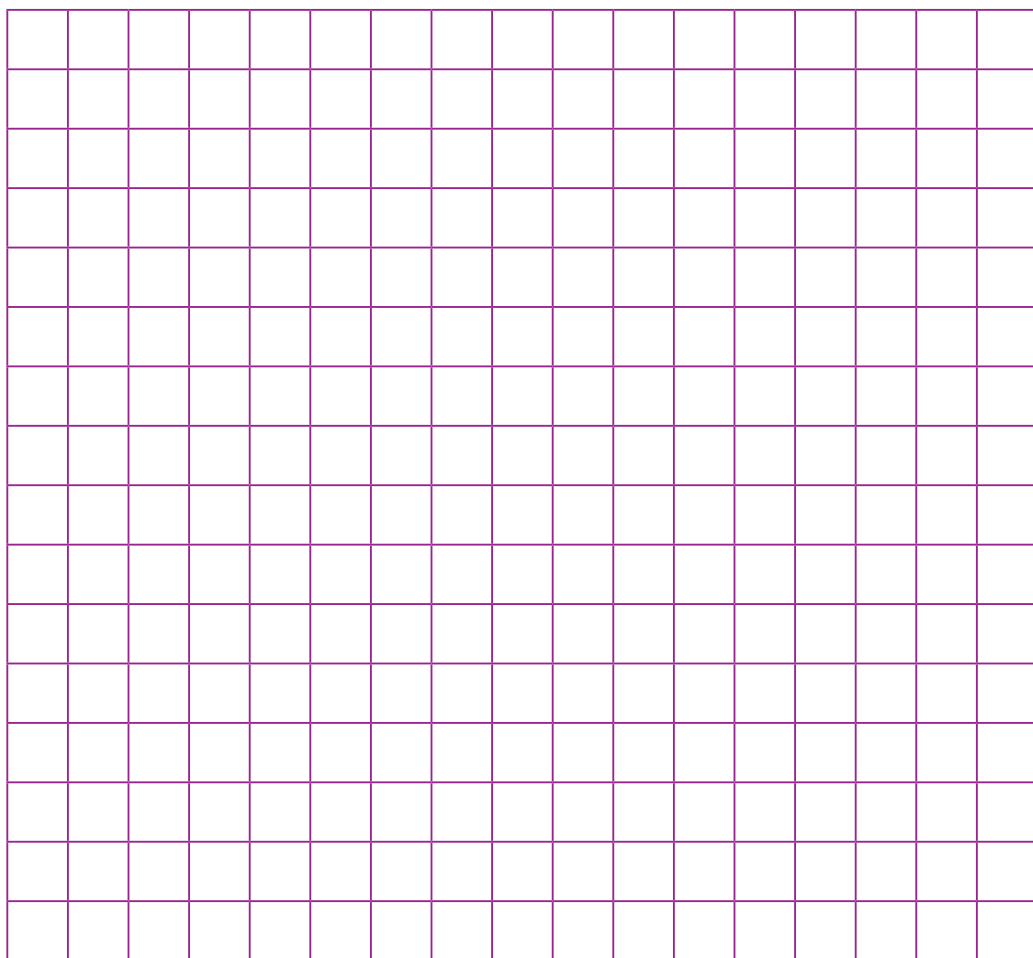
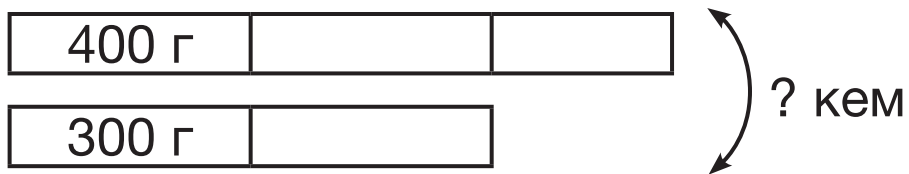
□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ә) Үш бөшкениң әрқайсысында теңдей 300 литрден су бар. Осындай бес бөшкеде неше литр су бар?

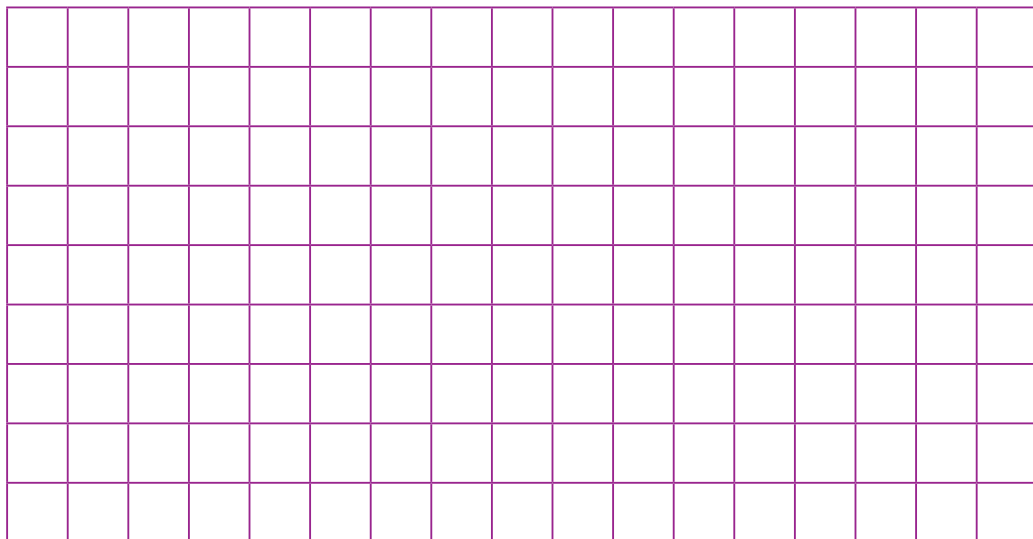
9. Сұлба бойынша есеп құрастыр.

10. Есептің қысқаша жазылуына қара. Оны шығарудың екі тәсілін тап.

Пошта бөлімінде әрқайсысында 20-дан 3 бума кішкентай хатқалта және әрқайсысында 20-дан 4 бума үлкен хатқалта бар. Пошта бөлімінде барлығы неше хатқалта бар?

$$\left. \begin{array}{l} \boxed{\begin{array}{c} \equiv \\ \blacksquare \end{array}} - 20\text{-дан } 3 \text{ бума} \\ \boxed{\begin{array}{c} \equiv \\ \blacksquare \end{array}} - 20\text{-дан } 4 \text{ бума} \end{array} \right\} ? \text{ дана}$$

Математикалық диктант

1. 60 санын 4-ке арттырып, 8-ге бөл.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. 90 санынан 45-ті азайт. Нәтижесін 9-ға бөл.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. 27 саны ойлаған саннан 3-ке артық. Ойлаған санды тап.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. 64 саны 8-ден неше есе артық?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Айырманың мәні 420-ға, азайғыш 650-ге тең болса, онда азайтқыш нешеге тең болады?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Жәшіктің төрттен бір бөлігіндегі алманың массасы – 5 кг. Толы жәшікте барлығы неше килограмм алма бар?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Тіктөртбұрыштың ұзындығы – 6 см, ал ені одан 2 есе кем. Тіктөртбұрыштың ауданын тап.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Лаураның 32 жапсырмасы бар, бұл Тоғжанның жапсырмасына қарағанда 8-ге артық. Тоғжанда қанша жапсырма бар?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Егер 11 санына 21-ді қоссақ, ол ойлаған саннан 8 есе артық болады. Ойлаған санды тап.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. 5 санын 10 есе арттырып, көбейтіндіден 45-ті азайт.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. 790 санынан 2 мен 8-дің көбейтіндісін азайт.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Азайғыш 125-ке тең, ал азайтқыш 4 пен 7 сандарының көбейтіндісіне тең. Айырманың мәнін тап.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. 100 бен 60-тың айырмасына 80 мен 8-дің көбейтіндісін қос.

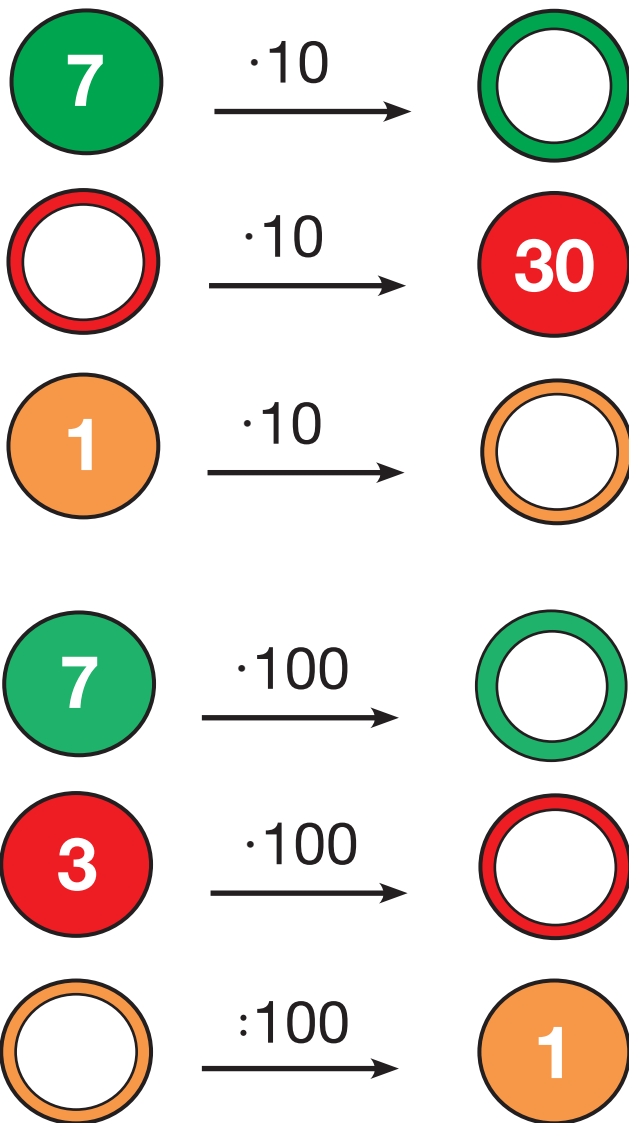
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Тіктөртбұрыштың ұзындығы – 9 см, ал ауданы – 36 см². Периметрін тап.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

66

10-ға, 100-ге көбейту және бөлу

67

Толық ондықтар мен жүздіктерді көбейту және бөлу

Есепте. Мәні бірдей өрнектерді сызықпен қос.

$6 : 2 = \square$

$3 \cdot 2 = \square$

$60 : 2 = \square \square$

$30 \cdot 2 = \square \square$

$60 : 20 = \square$

$30 \cdot 20 = \square \square \square$

$600 : 2 = \square \square \square$

$300 \cdot 2 = \square \square \square$

$600 : 20 = \square \square$

$3 \cdot 20 = \square \square$

$600 : 200 = \square$

$3 \cdot 200 = \square \square \square$

$8 : 4 = \square$

$4 \cdot 2 = \square$

$80 : 4 = \square \square$

$40 \cdot 2 = \square \square$

$80 : 40 = \square$

$40 \cdot 20 = \square \square \square$

$800 : 4 = \square \square \square$

$400 \cdot 2 = \square \square \square$

$800 : 40 = \square \square$

$4 \cdot 20 = \square \square$

$800 : 400 = \square$

$4 \cdot 200 = \square \square \square$

Мен:

○ нөлдермен аяқталатын үш таңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

68

1000 көлемінде көбейту және бөлу

1. Есепте.

a) $100 : 5 = \square\square$

$100 : 50 = \square$

$1000 : 500 = \square\square$

$800 : 4 = \square\square\square$

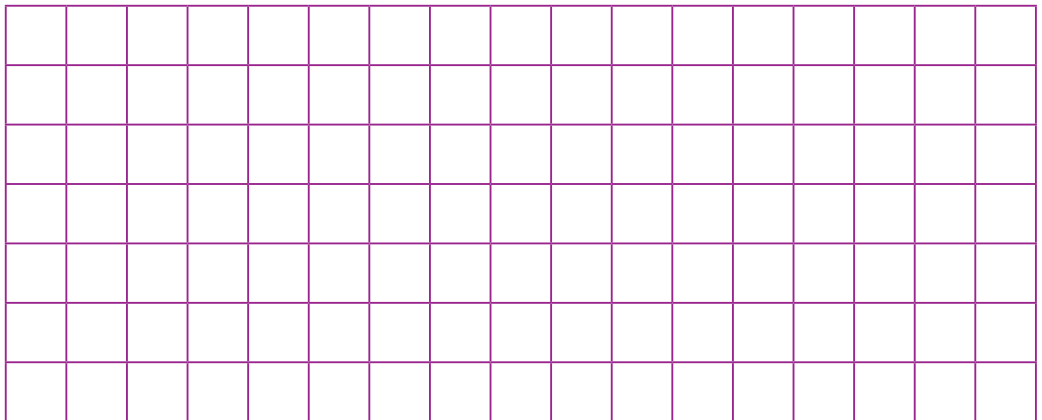
$800 : 40 = \square\square$

$800 : 400 = \square$

$90 \cdot 2 = \square\square\square$

$80 \cdot 4 = \square\square\square$

$4 \cdot 60 = \square\square\square$

$$\text{ә) } 720 - 360 : 90 = \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$700 + 270 : 9 = \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$80 \cdot 10 - 360 = \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$1000 - 70 \cdot 8 = \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

2. Есепте.

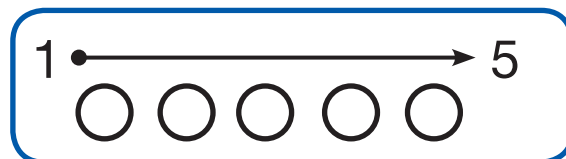
a	5	10	50	100	500
$a \cdot 2$					

M

Мен:

- дөңгелек сандарды ауызша көбейту алгоритмін қолдануды;
- дөңгелек сандарды ауызша бөлу алгоритмін қолдануды;
- екі амалдан тұратын өрнектің мәнін есептеуді білемін.

69

Дөңгелек сандарды ауызша көбейту және бөлу

Кестені толтыр.

а)

Көбейткіш	$2 \cdot 3$	40	$9 \cdot 10$	
Көбейткіш	100		3	30
Көбейтіндінің мәні		200		120

ә)

Бөлінгіш	$200 \cdot 3$	400	$9 \cdot 100$	120
Бөлгіш	10		30	30
Бөліндінің мәні		20		

б)

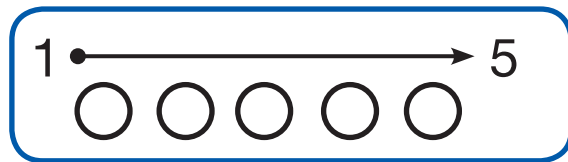
Азайғыш	1000		$20 \cdot 9$	$8 \cdot 100$
Азайтқыш	$300 \cdot 2$	$3 \cdot 300$		
Айырманың мәні		100	100	500

М

Мен:

- дөңгелек сандарды ауызша көбейту алгоритмін қолдануды;
- дөңгелек сандарды ауызша бөлу алгоритмін қолдануды;
- көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуды білемін.

70

Көбейтудің үлестірімділік қасиеті

Әртүрлі тәсілмен есепте.

$$(20 + 30) \cdot 6$$

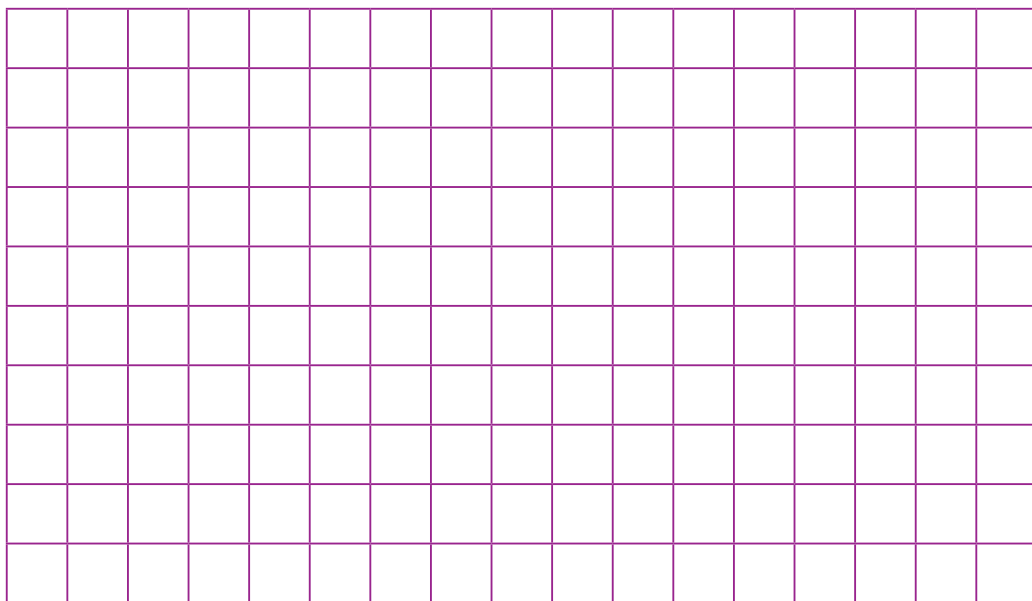
$$(70 + 20) \cdot 6$$

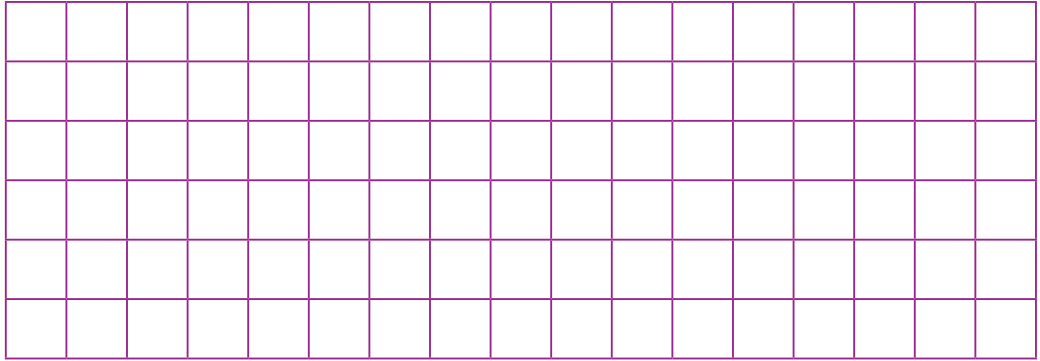
$$(5 + 4) \cdot 80$$

$$(3 + 4) \cdot 90$$

$$(90 + 6) \cdot 2$$

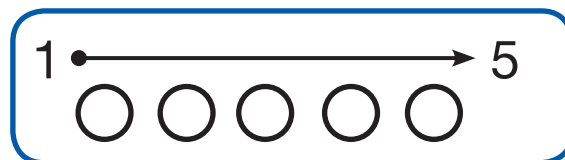
$$5 \cdot (60 + 3)$$

Мен:

- қосындыны санға көбейтуді әртүрлі тәсілмен есептеу ережелерін қолдануды;
- қосындыны санға көбейту ережесіне негізделген санды біртаңбалы санға көбейту алгоритмін қолдануды білемін.

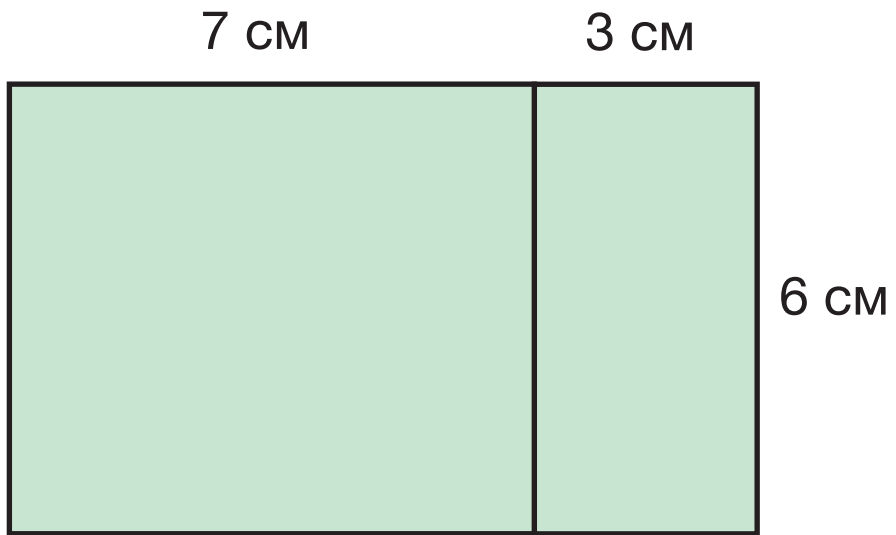

71

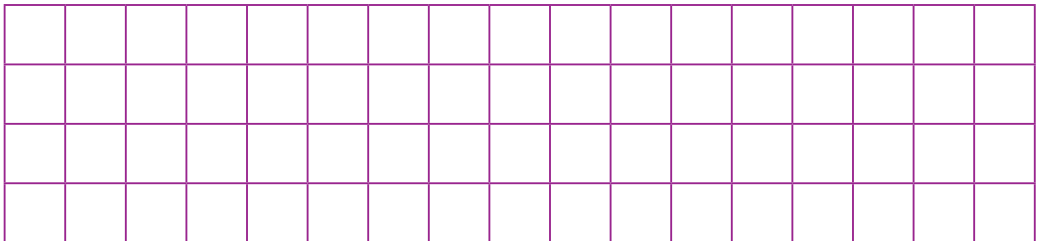
Көбейтудің үлестірімділік қасиеті.

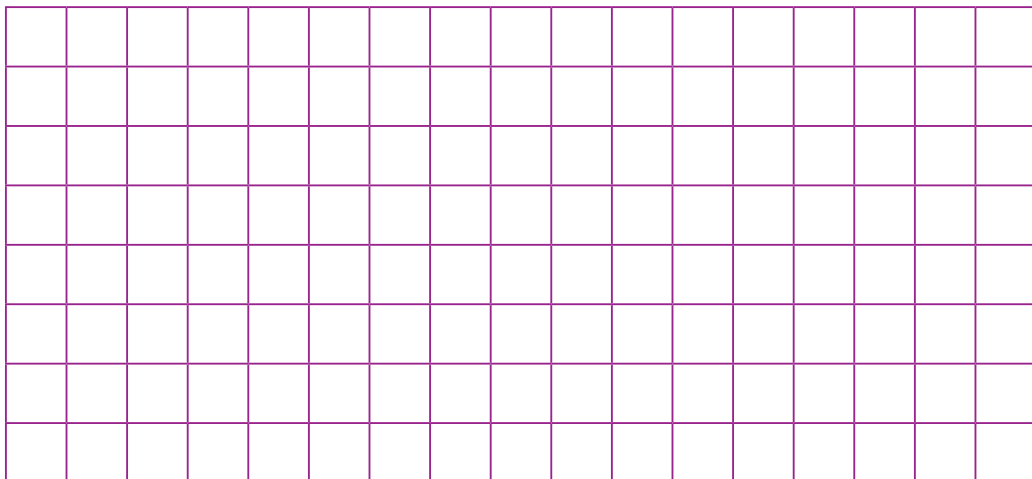
Есептер шығару

Фигураның ауданын әртүрлі тәсілмен тап.

$S = ?$

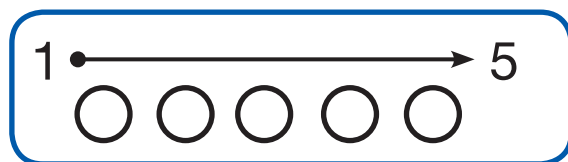

M

Мен:

- есептерді шығару барысында қосындыны санға көбейту ережесін қолдануды;
- қосындыны санға көбейту ережесіне негізделген санды біртаңбалы санға көбейту алгоритмін қолдануды білемін.

72

32 · 2, 320 · 2, 32 · 20 түріндегі көбейту тәсілдері

Есепте.

$43 \cdot 2 = \square \square$

$14 \cdot 2 = \square \square$

$430 \cdot 2 = \square \square \square$

$140 \cdot 2 = \square \square \square$

$43 \cdot 20 = \square \square \square$

$14 \cdot 20 = \square \square \square$

$12 \cdot 3 = \square \square$

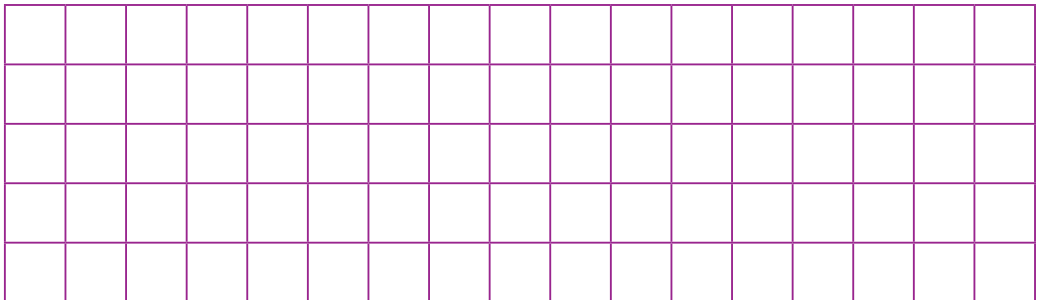
$44 \cdot 2 = \square \square$

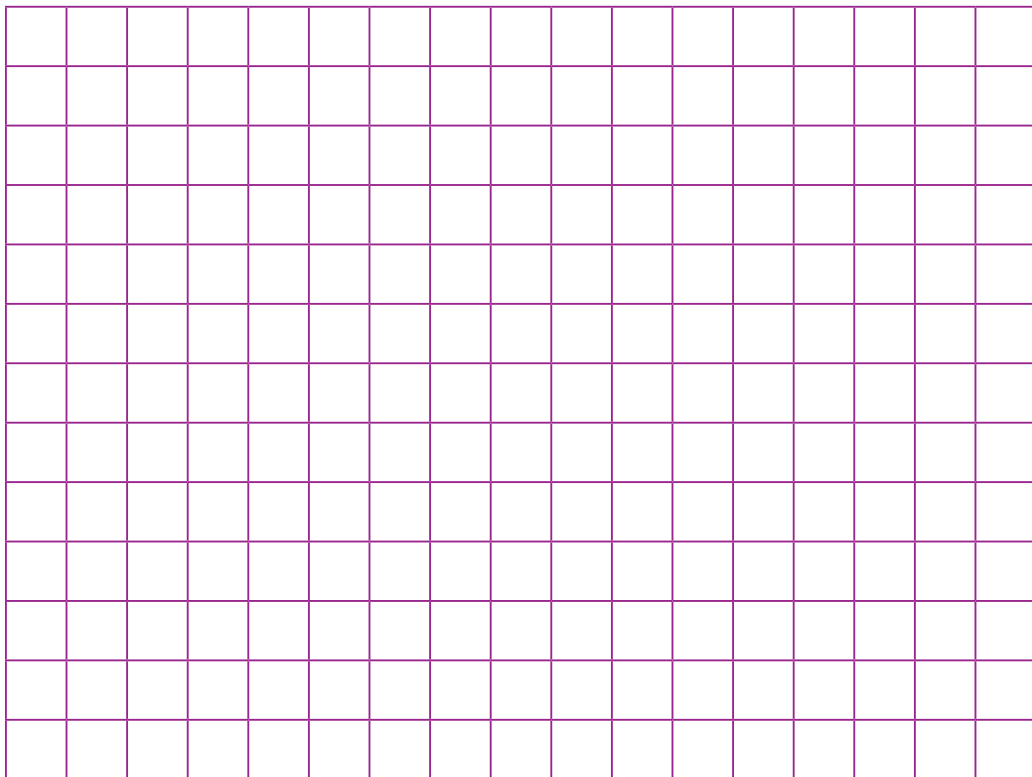
$120 \cdot 3 = \square \square \square$

$440 \cdot 2 = \square \square \square$

$12 \cdot 30 = \square \square \square$

$44 \cdot 20 = \square \square \square$

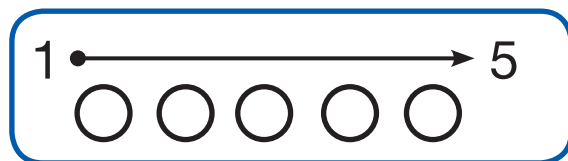

M

Мен:

көбейту алгоритмін қолдануды білемін.

73

$32 \cdot 2$, $320 \cdot 2$, $32 \cdot 20$ түріндегі көбейту тәсілдері

1. Есепте.

$110 \cdot 7 = \square \square \square$

$24 \cdot 20 = \square \square \square$

$22 \cdot 40 = \square \square \square$

$22 \cdot 10 = \square \square \square$

$21 \cdot 30 = \square \square \square$

$220 \cdot 4 = \square \square \square$

$33 \cdot 20 = \square \square \square$

$11 \cdot 50 = \square \square \square$

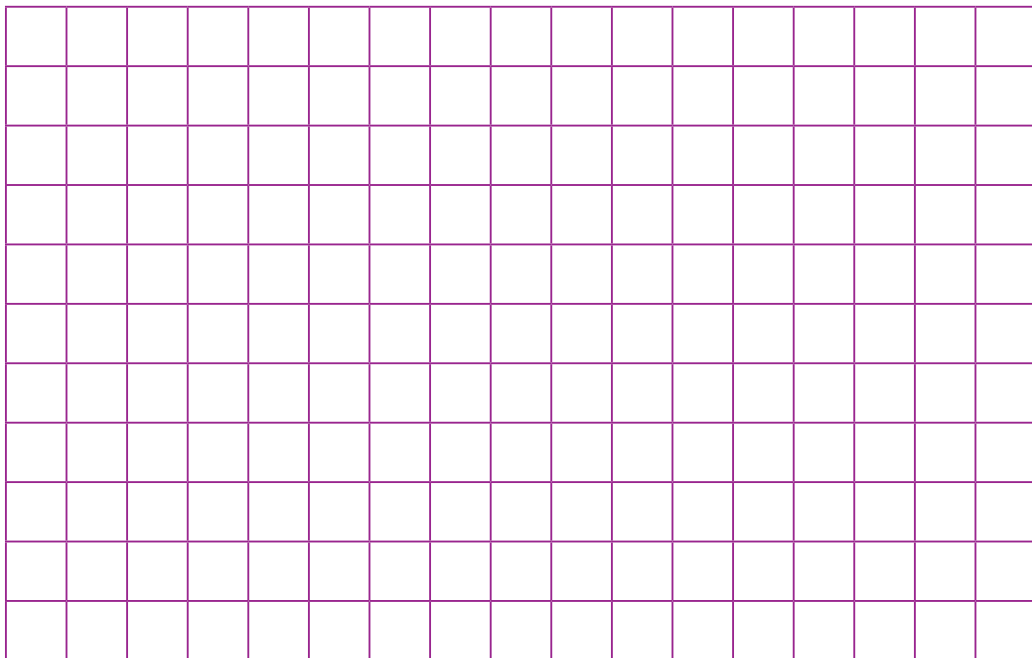
$200 \cdot 3 = \square \square \square$

2. Амалдардың орындалу ретімен анықта.
Өрнектердің мәнін тап.

$220 \cdot 4 - 33 \cdot 20 = \square \square \square$

$11 \cdot 50 - 200 \cdot 2 = \square \square \square$

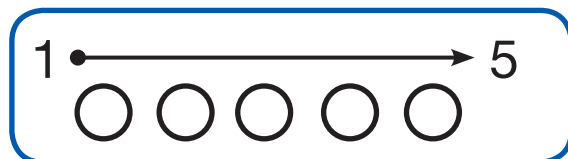
$3 \cdot 300 - 3 \cdot (120 - 80) = \square \square \square$

M

Мен:

- көбейту алгоритмін қолдануды;
- 2-3 және одан да көп амалдан тұратын өрнектің мәнін есептеуді білемін.

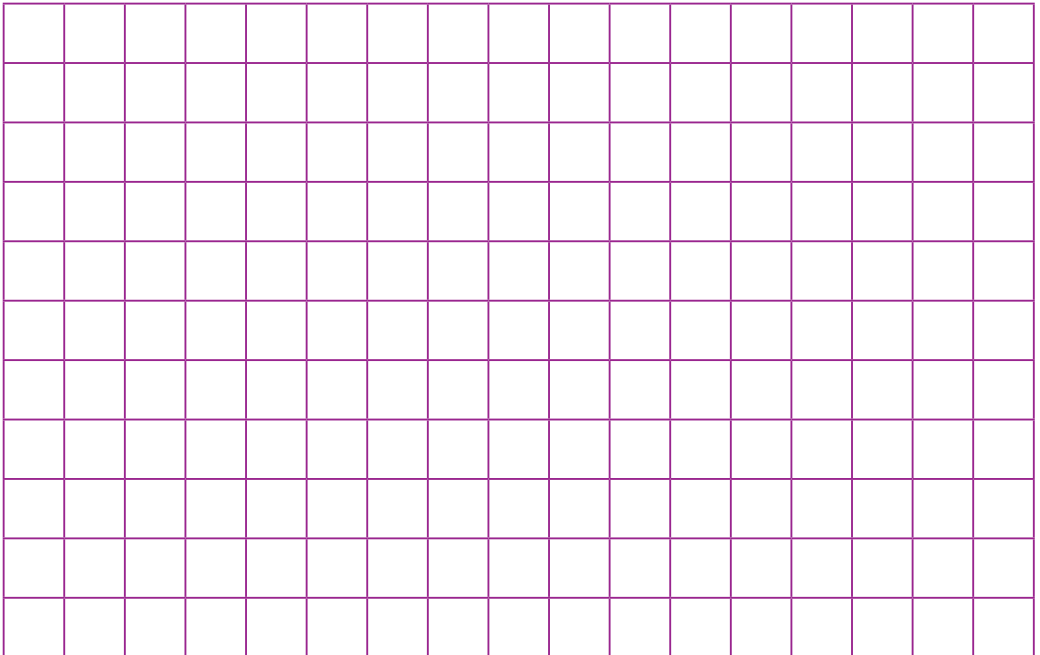
1. Тиімді тәсілмен есепте.

$$(200 + 70) : 30 = \square$$

$$(400 + 160) : 40 = \square \square$$

$$(540 + 120) : 6 = \square \square \square$$

$$(420 + 280) : 7 = \square \square \square$$

2. Есепте.

$280 : 2 = \square \square \square$

$930 : 3 = \square \square \square$

$460 : 2 = \square \square \square$

$690 : 3 = \square \square \square$

$550 : 5 = \square \square \square$

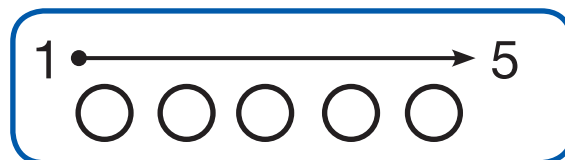
$860 : 2 = \square \square \square$

М

Мен:

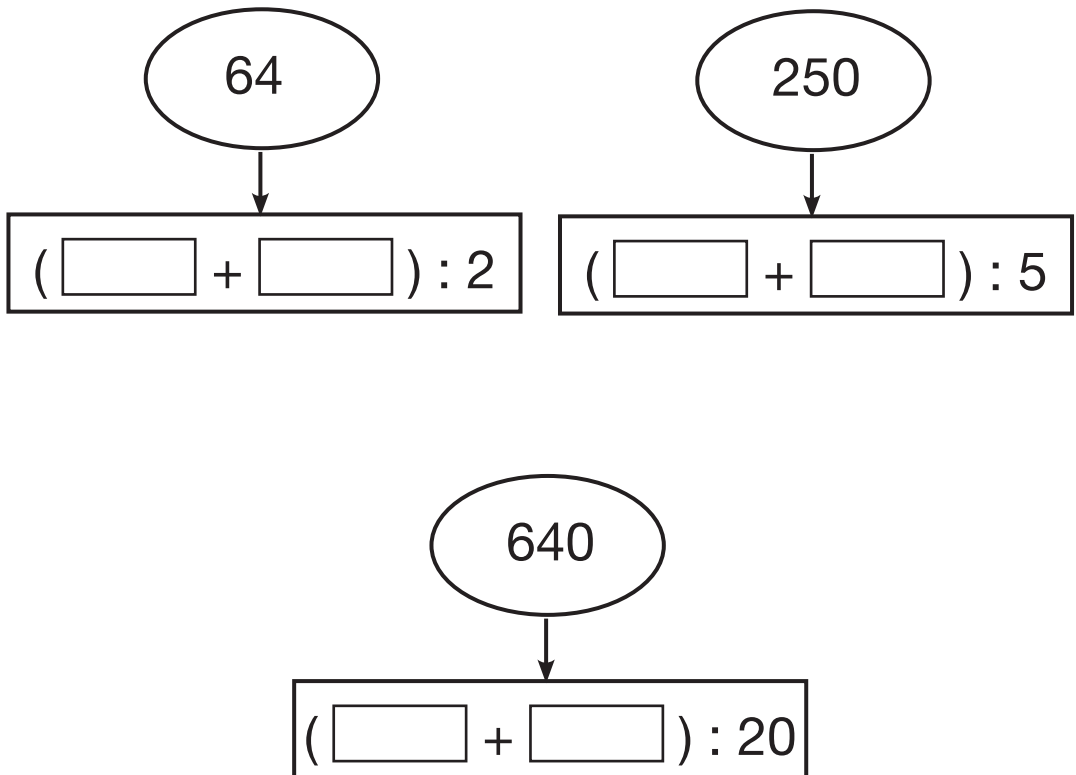
- қосындыны санға бөлу ережесін қолдануды;
- қосындыны санға бөлу ережесіне негізделген санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

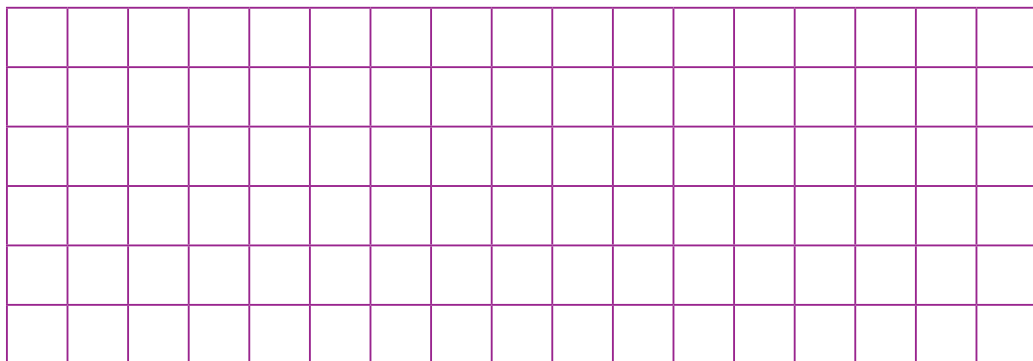

75

**48 : 2, 480 : 2, 480 : 20
түріндегі бөлу тәсілдері**

Берілген сандарды әрқайсысы көрсетілген санға бөлінетіндей етіп екі қосылғыштың қосындысы түрінде жаз.

M

Мен:

- әрқайсысы жақшаның сыртындағы санға бөлінетіндей санды тиімді қосылғыштардың қосындысына жіктеуді;
- қосындыны санға бөлу ережесін қолдануды;
- қосындыны санға бөлу ережесіне негізделген сандарды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

76**Көбейту және бөлу тәсілдері**

1. Есепте.

$22 \cdot 5 = \square \square \square$

$51 \cdot 3 = \square \square \square$

$4 \cdot 25 = \square \square \square$

$40 \cdot 11 = \square \square \square$

$440 : 2 = \square \square \square$

$270 : 9 = \square \square$

$820 : 4 = \square \square \square$

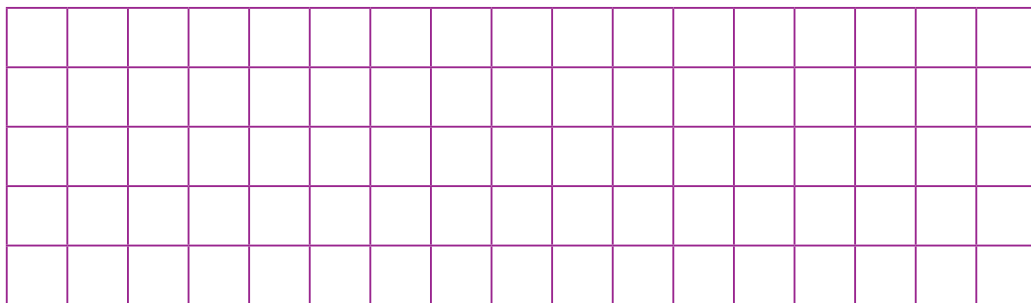
$1000 : 50 = \square \square$

$810 : 90 = \square$

$990 : 3 = \square \square \square$

$660 : 20 = \square \square$

$880 : 10 = \square \square$

2. Жетпей тұрған нөлдерді жаз.

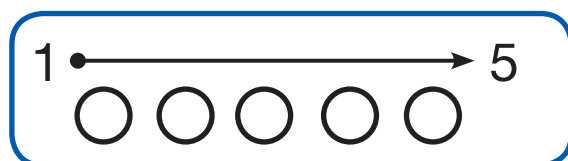
5	_____	:	5	=	1	0	0												
5	_____	:	5	0	=	1	0												
3	_____	:	5	=	6														
3	_____	:	5	=	6	0													

М

Мен:

- қосындыны санға көбейту және бөлу ережесін қолдануды;
- қосындыны санға көбейту және бөлу ережесіне негізделген сандарды біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

77**Көбейту және бөлу тәсілдері**

1. Амалдардың орындалу ретін анықта және есепте.

$200 + 250 : 5 = \square\square\square$

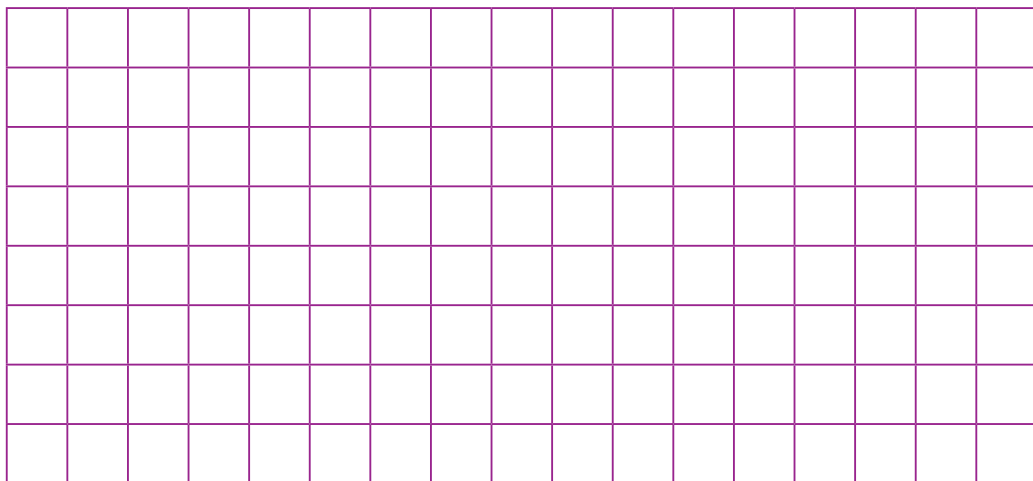
$420 : 2 + 350 : 5 = \square\square\square$

$340 \cdot 2 - 420 : 6 = \square\square\square$

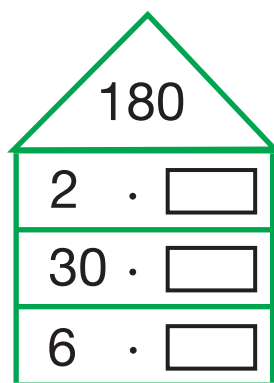
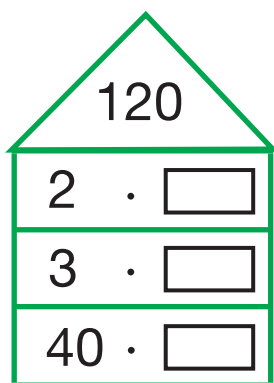
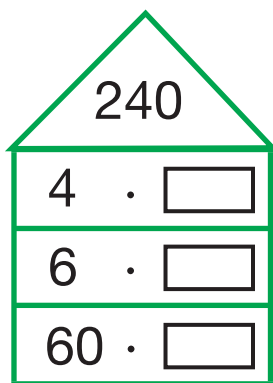
$1000 - 800 : 40 - 280 = \square\square\square$

$990 : 30 + 600 = \square\square\square$

$120 : 30 + 260 : 20 = \square\square\square$

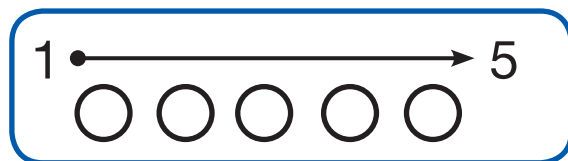

2. Бос орындарға тиісті сандарды жаз.

Мен:

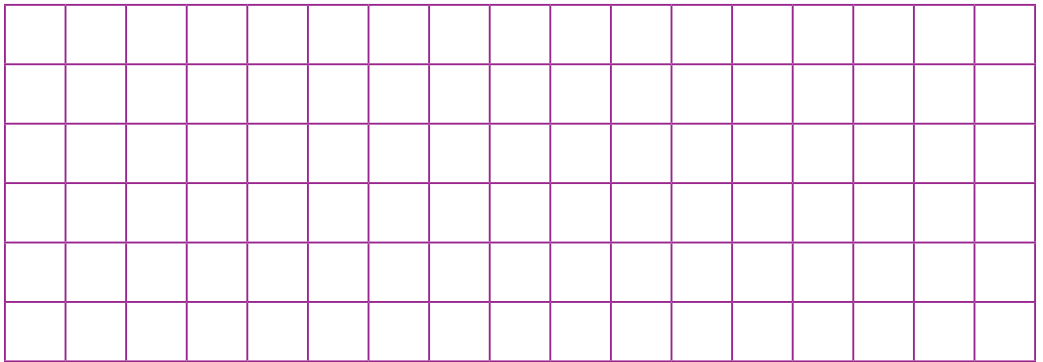
- амалдардың орындалу ретін анықтауды;
- қосындыны санға көбейту және бөлу ережелеріне негізделген санды біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

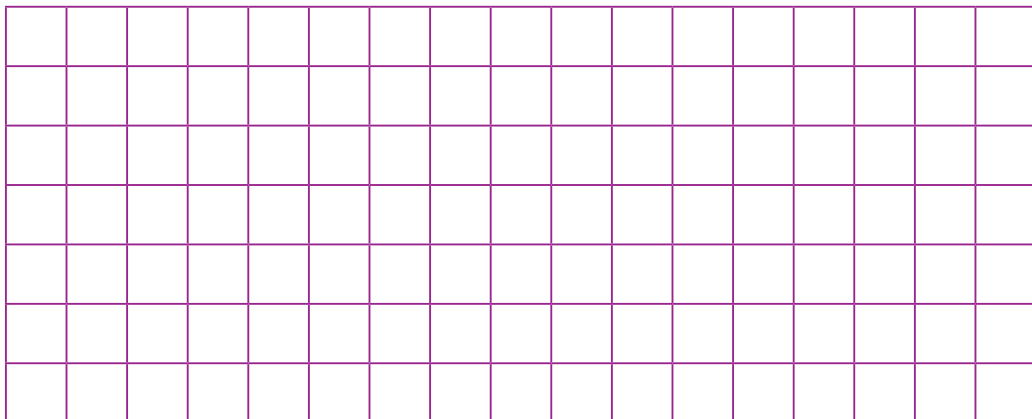
78**Көбейту және бөлу тәсілдері**

Кесте бойынша өрнек құр.
Олардың мәнін тап.

Қосылғыш	$200 \cdot 3$	400	$4 \cdot 100$
Қосылғыш	$2 \cdot 200$	$70 \cdot 5$	$740 - 220$
Қосынды- ның мәні			

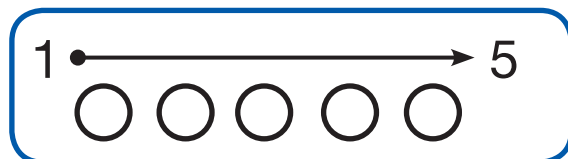
Азайғыш	$30 \cdot 30$	$400 \cdot 2$	$10 \cdot 25$
Азайтқыш	$60 \cdot 5$	$450 : 90$	$990 : 9$
Айырманың мәні			

M

Мен:

- компоненттердің атауын пайдалана отырып өрнектер жазуды;
- амалдардың орындалу тәртібін анықтауды;
- қосындыны санға көбейту және бөлу ережелеріне негізделген санды біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдануды білемін.

БІЛУ																									
<p>Мен қосындыны біртаңбалы санға көбейту және бөлу ережелерін білемін.</p>	<p>Есептеудің әртүрлі тәсілдерін жаз.</p> <p>1-тәсіл</p> $(20 + 30) \cdot 4 =$																								
	<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																								
	<p>2-тәсіл</p> $(18 + 12) : 3 =$																								
	<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																								
	<p>1-тәсіл</p>																								
	<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																								
<p>2-тәсіл</p>																									
<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																									

ТҮСІНУ

Сандарды 10-ға және 100-ге ауызша көбейту мен бөлуді қалай орындау керектігін түсінемін.

Есептеп, дұрыстығын тексер.

$$900 : 100 = \square$$

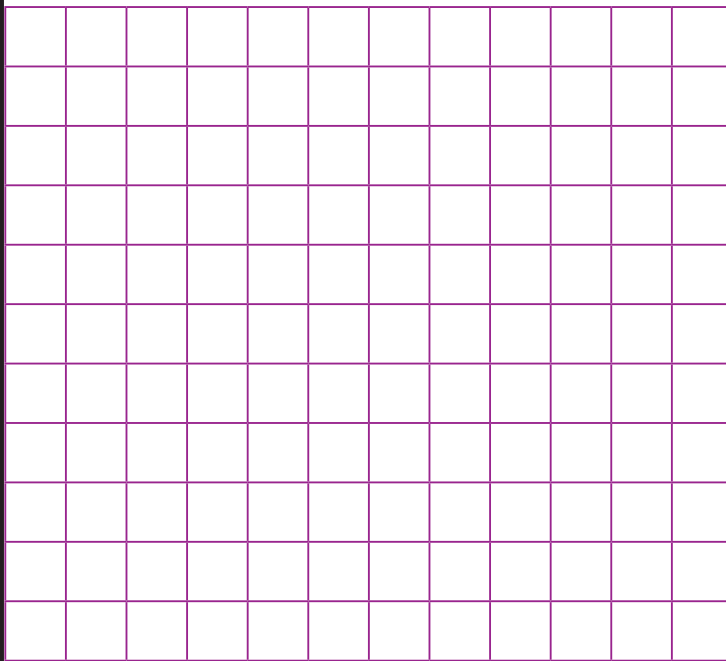
$$20 \cdot 10 = \square \square \square$$

$$300 \cdot 3 = \square \square \square$$

$$400 : 40 = \square \square$$

$$90 \cdot 7 = \square \square \square$$

$$20 \cdot 30 = \square \square \square$$

ҚОЛДАНУ

Мен қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдана аламын.

Ережені қолдана отырып есепте.

$12 \cdot 3 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$21 \cdot 4 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$110 \cdot 3 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$23 \cdot 30 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$210 \cdot 3 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$48 : 2 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$48 : 4 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$88 : 8 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$880 : 2 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

$960 : 30 =$

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ТАЛДАУ

Есептеудің тиімді тәсілін таба аламын.

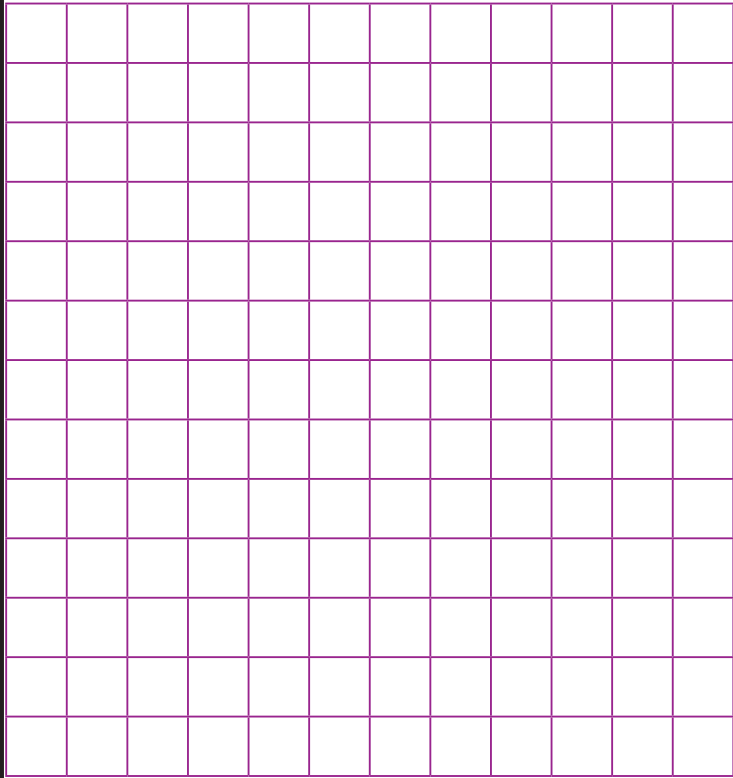
Әр өрнекті есептеудің тиімді тәсілін тап.

$$(8 + 2) \cdot 12 \qquad (60 + 40) : 10$$

$$(20 + 30) : 5 \qquad (27 + 12) : 3$$

$$2 \cdot 12 \cdot 5$$

$$4 \cdot 5 \cdot 8$$

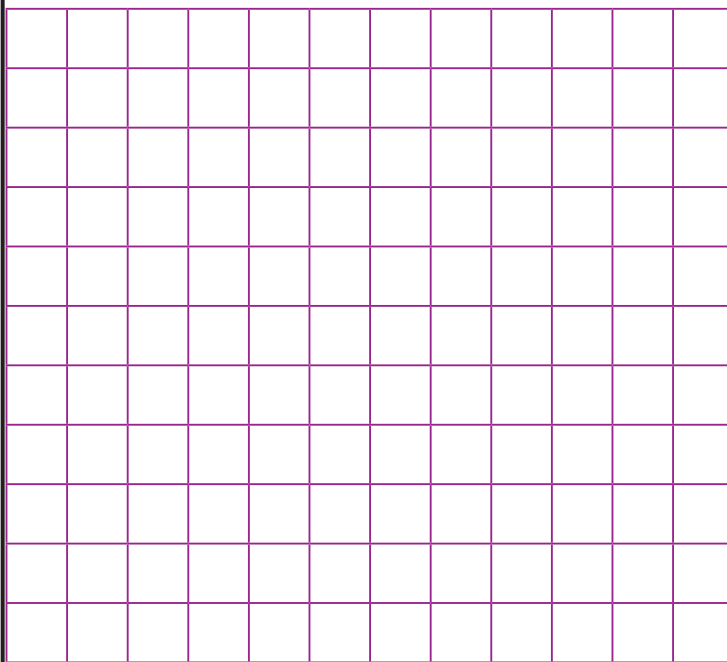
ЖИНАҚТАУ

Есепті шығарудың тиімді тәсілін ұсына аламын.

Есепті әртүрлі тәсілмен шығар.

а) Бір қорапта 12 қызыл және 20 көк шар бар. Осындай 3 қорапта қанша шар бар?

ә) Екі тәсілді салыстыр. Тиімдісін белгіле.

БАҒАЛАУ

Есептеудің дұрыс орындалғандығын тексере аламын.

Қателерді тап және түзет.

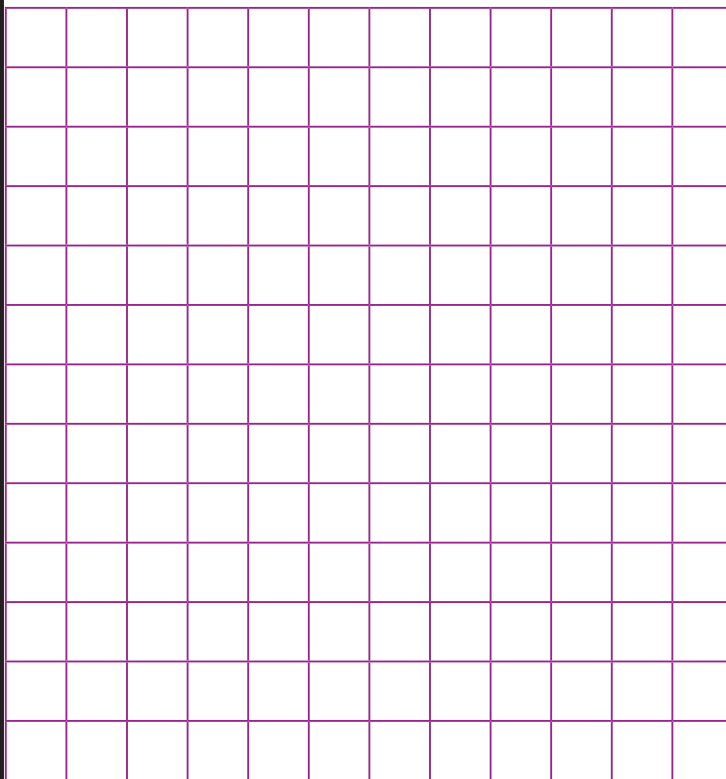
$$220 \cdot 4 = 88$$

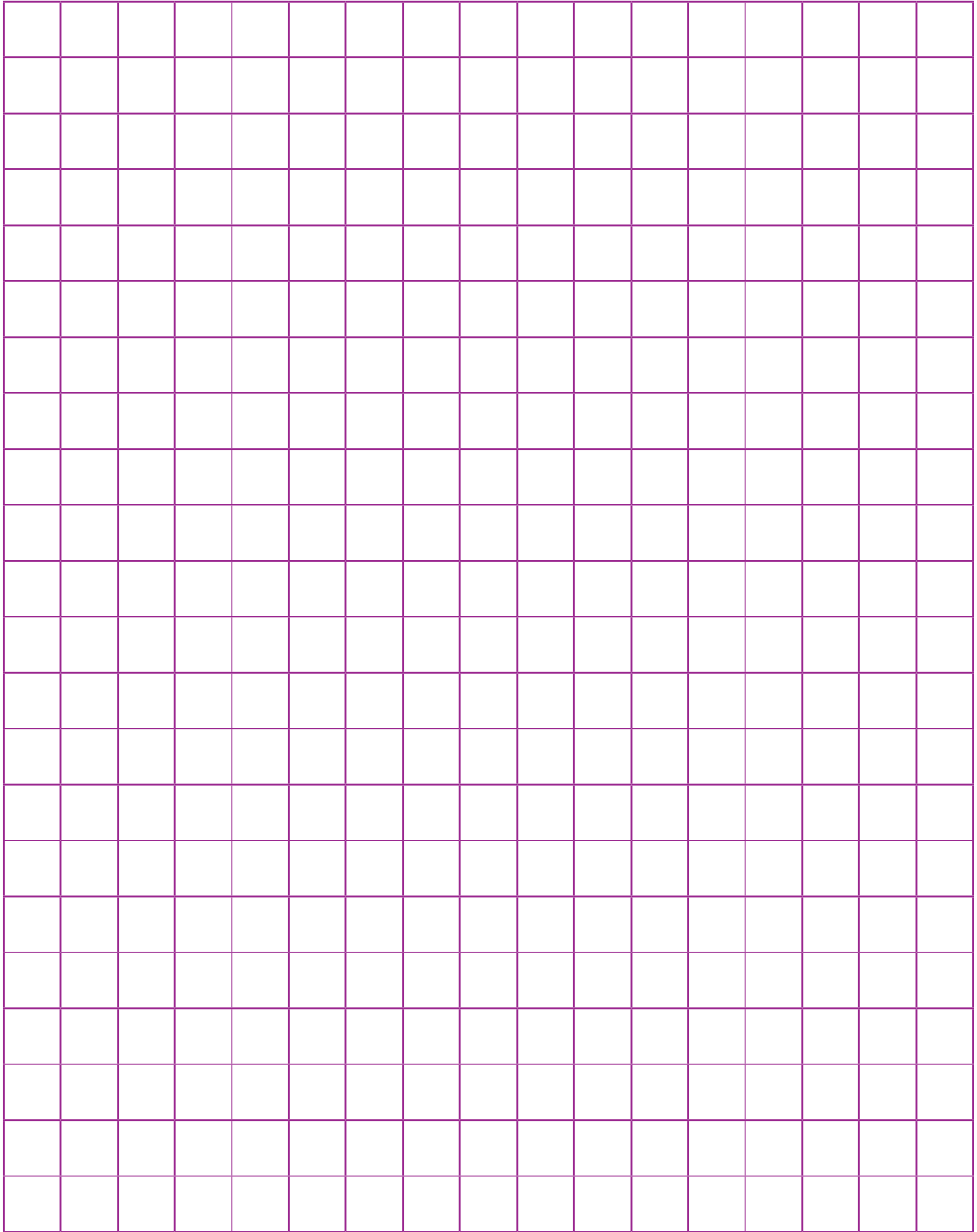
$$4 \cdot 12 = 48$$

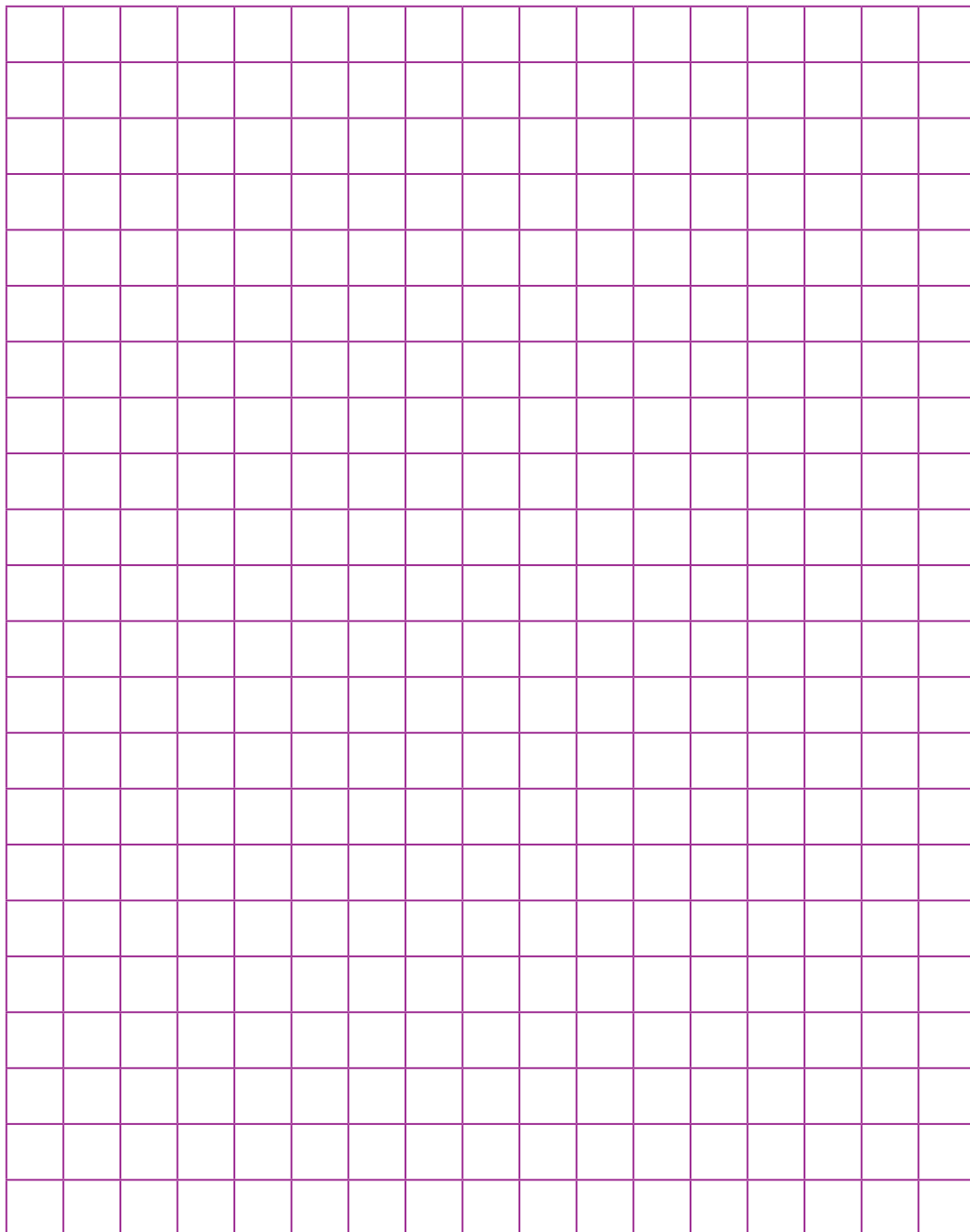
$$40 \cdot 12 = 480$$

$$660 : 3 = 20$$

$$840 : 20 = 24$$

Оқулық басылым

**Ақпаева Әсел Бакировна
Лебедева Лариса Анатольевна
Мыңжасарова Маржангүл Жангазиновна**

МАТЕМАТИКА

№ 4-жұмыс дәптері

Көру қабілеті бұзылған (нашар көретін)
балаларға арналған арнайы жалпы білім
беретін мектептердің (сыныптардың)
3-сыныбына арналған

Әдіскер Ф. С. Лекерова
Редакторы Л. С. Ахметова
Көркемдеуші редакторы Т. В. Толыбекова
Мұқабасын безендірген Е. С. Жүзбаев
Компьютерде көркемдеген Г. А. Матақбаева,
С. К. Ильясова

«ӘБЕО орталығы» ЖШС-інде
үлкейтілген қаріпке бейімделген:
Жумабекова Эльмира Жазкеновна

Басуға 27.05.2020 ж. қол қойылды.
Есептік баспа табағы 4,5. Шартты баспа табағы 5,27.
Пішімі 70x90 $\frac{1}{16}$.
«Helvetica Neue LT» гарнитурасы. Офсеттік қағаз